Perceptron wielowarstwowy

Metody sztucznej inteligencji - sieci neuronowe

Wydział Mechatroniki Politechniki Warszawskiej

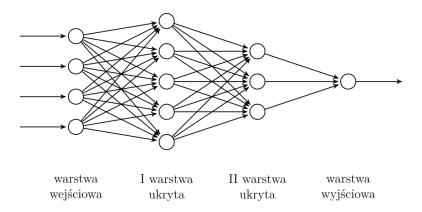
Anna Sztyber

Plan wykładu

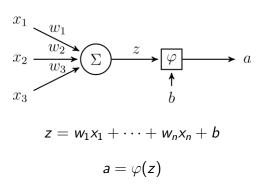
- Perceptron
- Punkcje aktywacj
- Wyznaczanie wyjścia sieci
- 4 Funkcje kosztu
- 5 Algorytm wstecznej propagacji błędów

MSI NN (IAiR PW)

Quo vadis?

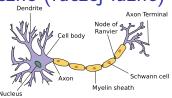
Perceptron

4/34

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber

Analogie biologiczne (raczej luźne)

- Biologiczny neuron jest układem o wielu wejściach (dendryty) i jednym wyjściu (akson)
- Sygnały przekazywane przez dendryty są wzmacniane lub osłabiane przez synapsy
- Gdy suma ważonych sygnałów przekracza wartość progową następuje tzw. zapłon neuronu, który objawia się wygenerowaniem serii impulsów, przekazywanych przez akson do innych neuronów
- Najcenniejszą cechą biologicznej sieci neuronowej jest zdolność do uczenia się, tzn. modyfikowania działanie na podstawie kolejnych doświadczeń.

Plan wykładu

- Perceptron
- 2 Funkcje aktywacji
- Wyznaczanie wyjścia sieci
- 4 Funkcje kosztu
- 5 Algorytm wstecznej propagacji błędów

MSI NN (IAiR PW)

Funkcja sigmoidalna

$$\varphi(z) = \frac{1}{1 + \exp(-z)}$$

$$\varphi'(z) = \frac{1}{1 + \exp(-z)} \left(1 - \frac{1}{1 + \exp(-z)}\right)$$

$$\varphi'(z) = \varphi(z)(1 - \varphi(z))$$

- jako wyjście dla klasyfikacji binarnej
- w praktyce rzadko stosowane w warstwach ukrytych
- pochodna równa 0 dla dużego zakresu wartości z

4 D > 4 P > 4 B > 4 B > B 9 9 0

7/34

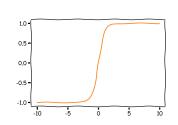
MSI NN (IAIR PW) MLP Anna Sztyber

Tangens hiperboliczny

$$\varphi(z) = \operatorname{tgh}(z) = \frac{\exp(z) - \exp(-z)}{\exp(z) + \exp(-z)}$$

$$\varphi'(z) = (1 - \operatorname{tgh}(z)^2)$$

$$\varphi'(z) = (1 - \varphi(z)^2)$$

- wartości symetryczne względem 0
- w praktyce prawie zawsze działa lepiej niż funkcja sigmoidalna
- pochodna równa 0 dla dużego zakresu wartości z

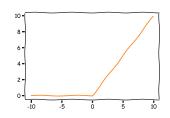
4 D > 4 D >

8/34

Rectified linear unit (ReLU)

$$\varphi(z) = \max(0, z)$$

$$\varphi'(z) = \begin{cases} 0 & \text{if } z < 0 \\ 1 & \text{if } z > 0 \\ ? & \text{if } z = 0 \end{cases}$$

- ullet pochodna nieciągła dla z=0
- ullet w praktyce można dla z=0 wstawić 0 lub 1
- częściowo rozwiązuje problem z zerowaniem się pochodnej
- często stosowane

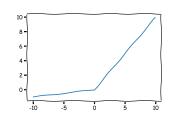
4D > 4B > 4B > 4B > 900

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna

Leaky ReLU

$$\varphi(z) = \max(0.01z, z)$$

$$\varphi'(z) = \begin{cases} 0.01 & \text{if } z < 0 \\ 1 & \text{if } z > 0 \\ ? & \text{if } z = 0 \end{cases}$$

- pochodna nieciągła dla z=0
- rozwiązuje problem z zerowaniem się pochodnej
- zamiast 0.01 można też zastosować inną małą liczbę

10 / 34

Aktywacja liniowa

$$\varphi(z)=z$$

$$\varphi'(z) = 1$$

- brak funkcji aktywacji
- stosowana jako warstwa wyjściowa w problemach regresji
- nie ma sensu stosowanie w warstwach ukrytych -

11/34

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber

Aktywacja liniowa

$$\varphi(z) = z$$

$$\varphi'(z) = 1$$

- brak funkcji aktywacji
- stosowana jako warstwa wyjściowa w problemach regresji
- nie ma sensu stosowanie w warstwach ukrytych złożenie funkcji liniowych jest funkcją liniową - nawet przy wielu warstwach nie otrzymamy nic ciekawego

4 D > 4 D > 4 E > 4 E > E = 490

11/34

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber

Softmax

często stosowane jako warstwa wyjściowa dla problemów klasyfikacji

Dla M klas otrzymujemy z warstwy poprzedniej:

$$z_1, z_2, \ldots, z_M$$

Przekształcenie:

$$\sigma(z_i) = \frac{\exp(z_i)}{\sum_{i=1}^{M} \exp(z_i)}$$

Normalizacja

- otrzymujemy liczby z zakresu (0,1) o sumie równiej 1
- możliwa interpretacja jako rozkład prawdopodobieństwa

◄□▶◀∰▶◀불▶◀불▶ 불 쒸٩ભ

12 / 34

MSI NN (IAIR PW) MLP Anna Sztyber

Plan wykładu

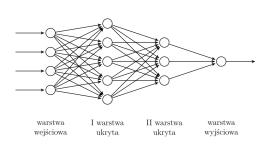
- Perceptron
- Punkcje aktywacji
- Wyznaczanie wyjścia sieci
- 4 Funkcje kosztu
- 5 Algorytm wstecznej propagacji błędów

13/34

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber

Perceptron wielowarstwowy

MLP - Multi Layer Perceptron, Dense Network

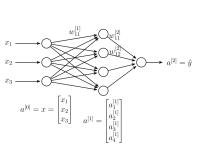
- warstwa wejściowa
- warstwy ukryte
- warstwa wyjściowa
- każdy neuron warstwy poprzedniej połączony ze wszystkimi neuronami warstwy następnej

14 / 34

Wektoryzacja

Na podstawie: Deeplearning.ai: Neural Networks and Deep Learning

Warstwa [1]:

$$= \int_{a^{[2]} = \hat{y}} \begin{bmatrix} w_{11}^{[1]} & w_{12}^{[1]} & w_{13}^{[1]} \\ \vdots & \vdots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots \\ w_{41}^{[1]} & w_{42}^{[1]} & w_{43}^{[1]} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b_1^{[1]} \\ b_2^{[1]} \\ b_3^{[1]} \\ b_4^{[1]} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} z_1^{[1]} \\ z_2^{[1]} \\ z_3^{[1]} \\ z_4^{[1]} \end{bmatrix}$$

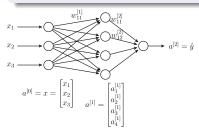
$$z^{[1]} = W^{[1]}x + b^{[1]}$$

$$a^{[1]}=arphi^{[1]}(z^{[1]})$$

4□ > 4□ > 4 = > 4 = > = 90

Wektoryzacja

Na podstawie: Deeplearning.ai: Neural Networks and Deep Learning

Warstwa [2]:

$$z^{[2]} = W^{[2]}a^{[1]} + b^{[2]}$$

$$a^{[2]} = \varphi^{[2]}(z^{[2]})$$

MSI NN (IAiR PW)

Wektoryzacja dla wielu przykładów

- Chcemy wyznaczyć wyjście sieci dla m przykładów uczących
- notacja [i](j): i numer warstwy, (j) numer przykładu

Dane wejściowe:

$$X = \begin{bmatrix} x_1^{(1)} & x_1^{(2)} & \dots & x_1^{(m)} \\ x_2^{(1)} & x_2^{(2)} & \dots & x_2^{(m)} \\ x_3^{(1)} & x_3^{(2)} & \dots & x_3^{(m)} \end{bmatrix}$$

Warstwa [1]:

$$Z^{[1]} = W^{[1]}X + b^{[1]}$$

$$Z^{[1]} = \begin{bmatrix} z_1^{[1](1)} & z_1^{[1](2)} & \dots & z_1^{[1](m)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ z_4^{[1](1)} & z_4^{[1](2)} & \dots & z_4^{[1](m)} \end{bmatrix}$$

Wektoryzacja dla wielu przykładów

- Chcemy wyznaczyć wyjście sieci dla *m* przykładów uczących
- notacja [i](j): i numer warstwy, (j) numer przykładu

Dane wejściowe:

$$X = \begin{bmatrix} x_1^{(1)} & x_1^{(2)} & \dots & x_1^{(m)} \\ x_2^{(1)} & x_2^{(2)} & \dots & x_2^{(m)} \\ x_3^{(1)} & x_3^{(2)} & \dots & x_3^{(m)} \end{bmatrix}$$

Warstwa [1]:

$$Z^{[1]} = W^{[1]}X + b^{[1]}$$

$$A^{[1]} = \varphi(Z^{[1]})$$

$$A^{[1]} = \begin{bmatrix} a_1^{[1](1)} & a_1^{[1](2)} & \dots & a_1^{[1](m)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ a_4^{[1](1)} & a_4^{[1](2)} & \dots & a_4^{[1](m)} \end{bmatrix}$$

Anna Sztyber

Wektoryzacja dla wielu przykładów

- Chcemy wyznaczyć wyjście sieci dla m przykładów uczących
- notacja [i](j): i numer warstwy, (j) numer przykładu

Dane wejściowe:

$$X = \begin{bmatrix} x_1^{(1)} & x_1^{(2)} & \dots & x_1^{(m)} \\ x_2^{(1)} & x_2^{(2)} & \dots & x_2^{(m)} \\ x_3^{(1)} & x_3^{(2)} & \dots & x_3^{(m)} \end{bmatrix}$$

Warstwa [2]:

$$Z^{[2]} = W^{[2]}A^{[1]} + b^{[2]}$$
 $A^{[2]} = \varphi(Z^{[2]})$

Wyznaczanie wyjścia - podsumowanie

Dla sieci o dwóch warstwach

$$Z^{[1]} = W^{[1]}X + b^{[1]}$$
 $A^{[1]} = \varphi(Z^{[1]})$
 $Z^{[2]} = W^{[2]}A^{[1]} + b^{[2]}$
 $A^{[2]} = \varphi(Z^{[2]})$
 $\hat{y} = A^{[2]}$

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 17/34

Plan wykładu

- Perceptron
- Punkcje aktywacji
- Wyznaczanie wyjścia sieci
- 4 Funkcje kosztu
- 5 Algorytm wstecznej propagacji błędów

18 / 34

MSI NN (IAIR PW) MLP Anna Sztyber

Funkcje kosztu

Błąd średniokwadratowy (MSE) - dla zadań regresji:

$$\frac{1}{n}\sum_{i=1}^n(y_i-\hat{y}_i)^2$$

Entropia krzyżowa:

• dla dwóch klas (binary cross-entrophy) - dla klasyfikacji binarnej

$$-\frac{1}{m}\sum_{i=1}^m \left(y_i\log(\hat{y}_i) + (1-y_i)\log(1-\hat{y}_i)\right)$$

• dla wielu klas (categorical cross-entrophy)

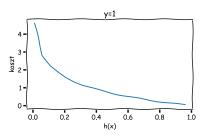
$$-\frac{1}{m} \sum_{i=1}^{m} \sum_{c=1}^{M} y_{ic} \log(\hat{y}_{ic})$$

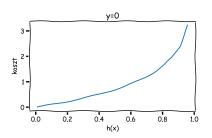
□ > < □ > < □ > < □ > < □ >

Entropia krzyżowa - intuicja

Dla pojedynczego przykładu:

$$\mathsf{koszt}(\hat{y}^{(i)}, y^{(i)}) = egin{cases} -\log(\hat{y}^{(i)}) \; \mathsf{dla} \; y^{(i)} = 1 \ -\log(1-\hat{y}^{(i)}) \; \mathsf{dla} \; y^{(i)} = 0 \end{cases}$$

Sumaryczna funkcja kosztu:

$$J(w) = -\frac{1}{m} \sum_{j=1}^{m} (y^{(i)} \log(\hat{y}^{(i)})) + (1 - y^{(i)}) \log(1 - \hat{y}^{(i)}))$$

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 20/34

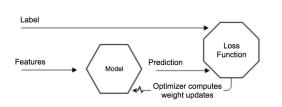
Plan wykładu

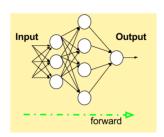
- Perceptron
- Punkcje aktywacj
- Wyznaczanie wyjścia sieci
- 4 Funkcje kosztu
- 5 Algorytm wstecznej propagacji błędów

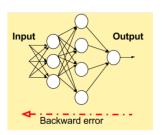
21/34

MSI NN (IAIR PW) MLP Anna Sztyber

Algorytm wstecznej propagacji błędów

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 22 / 34

Algorytm wstecznej propagacji błędów

- forward: wyznaczamy wyjścia sieci i wartość funkcji kosztu J
- ullet backward: chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{kl}^{[i]}}$
  - pochodne w warstwie [i] można wyznaczyć na podstawie pochodnych w warstwie [i + 1]
  - obliczenia od warstwy ostatniej do pierwszej
  - chain rule wzór na pochodną funkcji złożonej

Obecnie dostępne jest wiele narzędzi, które krok backward wykonują w sposób automatyczny

23 / 34

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber

Narzędzia

- Caffe2
- Microsoft Cognitive Toolkit (CNTK)
- Matlab Neural Network Toolbox
- MXNET
- PyTorch
- Tensorflow
- Keras
- ...

Algorytmy gradientowe

- Przypisz wagom losowe wartości początkowe
- ② Wyznacz wyjście sieci $\hat{y}$
- Wyznacz wartość funkcji kosztu J

4

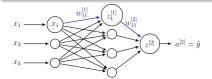
$$dW = \frac{\partial J}{\partial W} \qquad db = \frac{\partial J}{\partial b}$$

$$W = W - \alpha dW$$

$$b = b - \alpha db$$

o dopóki nie warunek stopu idź do 2

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

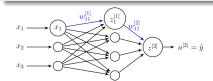

Dla klasyfikacji binarnej:

$$J = -(y \log(\hat{y}) + (1-y) \log(1-\hat{y}))$$

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 26 / 34

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

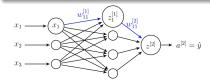

Dla klasyfikacji binarnej:

$$J = -(y \log(\hat{y}) + (1-y) \log(1-\hat{y}))$$
  $rac{dJ}{\partial \hat{y}} = ?$

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 26 / 34

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{i,1}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

Dla klasyfikacji binarnej:

$$J = -(y \log(\hat{y}) + (1 - y) \log(1 - \hat{y}))$$

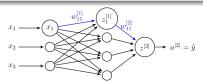
$$\frac{dJ}{\partial \hat{y}} = -\frac{y}{\hat{y}} + \frac{1-y}{1-\hat{y}}$$

4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶
4□▶

26 / 34

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{i,1}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

Dla klasyfikacji binarnej:

$$\frac{\partial J}{\partial z^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial \hat{y}} \frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}}$$

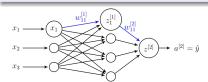
$$J = -(y \log(\hat{y}) + (1 - y) \log(1 - \hat{y}))$$

$$\frac{dJ}{\partial \hat{y}} = -\frac{y}{\hat{y}} + \frac{1-y}{1-\hat{y}}$$

26 / 34

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{i,1}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

Dla klasyfikacji binarnej:

$$J = -(y \log(\hat{y}) + (1-y) \log(1-\hat{y}))$$

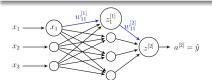
$$\frac{dJ}{\partial \hat{y}} = -\frac{y}{\hat{y}} + \frac{1-y}{1-\hat{y}}$$

$$\frac{\partial J}{\partial z^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial \hat{y}} \frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}}$$

$$\frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}} = ?$$

MSI NN (IAiR PW) MLP

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

Dla klasyfikacji binarnej:

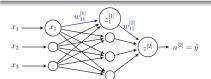
$$J = -(y \log(\hat{y}) + (1 - y) \log(1 - \hat{y}))$$

$$\frac{dJ}{\partial \hat{y}} = -\frac{y}{\hat{y}} + \frac{1-y}{1-\hat{y}}$$

$$\frac{\partial J}{\partial z^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial \hat{y}} \frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}}$$
$$\frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}} = ?$$
$$\hat{y} = a^{[2]} = \frac{1}{1 + \exp(-z^{[2]})}$$

MSI NN (IAIR PW) MLP Anna Sztyber 26 / 34

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

Dla klasyfikacji binarnej:

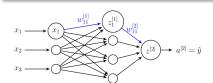
$$J = -(y \log(\hat{y}) + (1-y) \log(1-\hat{y}))$$

$$\frac{dJ}{\partial \hat{\mathbf{y}}} = -\frac{\mathbf{y}}{\hat{\mathbf{y}}} + \frac{1-\mathbf{y}}{1-\hat{\mathbf{y}}}$$

$$\frac{\partial J}{\partial z^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial \hat{y}} \frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}}$$
$$\frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}} = ?$$
$$\hat{y} = a^{[2]} = \frac{1}{1 + \exp(-z^{[2]})}$$
$$\frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}} = \hat{y}(1 - \hat{y})$$

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 26 / 34

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{*}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

Dla klasyfikacji binarnej:

$$J = -(y \log(\hat{y}) + (1-y) \log(1-\hat{y}))$$

$$\frac{dJ}{\partial \hat{\mathbf{y}}} = -\frac{\mathbf{y}}{\hat{\mathbf{y}}} + \frac{1-\mathbf{y}}{1-\hat{\mathbf{y}}}$$

$$\frac{\partial J}{\partial z^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial \hat{y}} \frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}}$$

$$\frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}} = ?$$

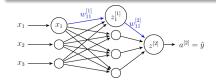
$$\hat{y} = a^{[2]} = \frac{1}{1 + \exp(-z^{[2]})}$$

$$\frac{\partial \hat{y}}{\partial z^{[2]}} = \hat{y}(1 - \hat{y})$$

$$\frac{\partial J}{\partial z^{[2]}} = \hat{y} - y$$

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 26 / 34

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

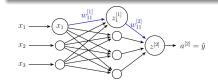

$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} \frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}}$$
$$\frac{\partial z^{[2]}}{\partial z^{[2]}} - 2$$

4□ > 4□ > 4 = > 4 = > = 9 < ○</p>

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 27/34

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

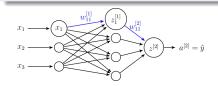
$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} \frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}}$$
$$\frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}} = ?$$

$$z^{[2]} = a_1^{[1]} w_1^{[2]} + \dots + a_4^{[1]} w_4^{[2]} + b^{[2]}$$

27 / 34

MSI NN (IAIR PW) MLP Anna Sztyber

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

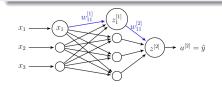
$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} \frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}}$$

$$\frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}} = ?$$

$$z^{[2]} = a_1^{[1]} w_1^{[2]} + \cdots + a_4^{[1]} w_4^{[2]} + b^{[2]}$$

$$\frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}} = a_1^{[1]}$$

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} \frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}}$$
$$\frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}} = ?$$

$$z^{[2]} = a_1^{[1]} w_1^{[2]} + \dots + a_4^{[1]} w_4^{[2]} + b^{[2]}$$
$$\frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}} = a_1^{[1]}$$
$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} a_1^{[1]}$$

→□▶→□▶→□▶→□▶ □ ♥Q♥

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

$$z_{1} \xrightarrow{x_{1}} x_{2} \xrightarrow{w_{1}^{[1]}} z_{1}^{[2]} \xrightarrow{w_{1}^{[2]}} z_{2}^{[2]} \xrightarrow{a_{1}^{[2]}} z_{2}^{[2]} \xrightarrow{a_{2}^{[2]}} z_{2}^{[2]} \xrightarrow{\partial w_{1}^{[2]}} = ?$$

$$\frac{\partial J}{\partial w_{1}^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z_{1}^{[2]}} \frac{\partial z_{2}^{[2]}}{\partial w_{1}^{[2]}} = ?$$

$$z^{[2]} = a_1^{[1]} w_1^{[2]} + \dots + a_4^{[1]} w_4^{[2]} + b^{[2]}$$

$$\frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}} = a_1^{[1]}$$

$$\frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{\partial J}{\partial z^{[2]}} a_1^{[1]}$$

$$\frac{\partial J}{\partial b} = \frac{\partial J}{\partial z^{[2]}} \frac{\partial z^{[2]}}{\partial b} = ?$$

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 27 / 34

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

$$z^{[2]} = a_1^{[1]} w_1^{[2]} + \dots + a_4^{[1]} w_4^{[2]} + b^{[2]}$$

$$\frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}} = a_1^{[1]}$$

$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} \frac{\partial z^{[2]}}{\partial w_1^{[2]}}$$

$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} a_1^{[1]}$$

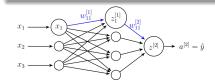
$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} a_1^{[1]}$$

$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} \frac{\partial z^{[2]}}{\partial b} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}}$$

4D > 4A > 4B > 4B > B 990

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 27 / 34

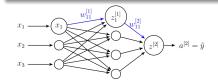
Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

$$\frac{dJ}{\partial z_1^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial a^{[1]}} \varphi'(z_1)$$

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 28 / 34

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

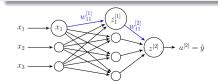
$$\frac{dJ}{\partial z_1^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial a^{[1]}} \varphi'(z_1)$$

$$\frac{dJ}{\partial a^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} w_1^{[2]}$$

◆□▶◆□▶◆壹▶◆壹▶ 壹 り<</p>

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 28 / 34

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

$$\frac{dJ}{\partial z_1^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial a^{[1]}} \varphi'(z_1)$$

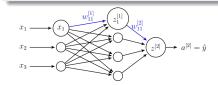
$$\frac{dJ}{\partial a^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} w_1^{[2]}$$

$$z_1^{[1]} = w_{11}^{[1]} x_1 + \dots + w_{13}^{[1]} x_3 + b_1^{[1]}$$

◆ロト ◆御 ト ◆恵 ト ◆恵 ト ・恵 ・ 夕久 ②

MSI NN (IAiR PW)

Chcemy wyznaczyć $\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}}$ (dla pojedynczego przykładu, pomijamy j)

$$\frac{dJ}{\partial z_1^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial a^{[1]}} \varphi'(z_1)$$

$$\frac{dJ}{\partial a^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} w_1^{[2]}$$

$$z_1^{[1]} = w_{11}^{[1]} x_1 + \dots + w_{13}^{[1]} x_3 + b_1^{[1]}$$
$$\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial z_1^{[1]}} x_1$$
$$\frac{\partial J}{\partial b_1^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial z_1^{[1]}}$$

28 / 34

Przykład

$$\frac{\partial J}{\partial z^{[2]}} = \hat{y} - y$$

$$\frac{\partial J}{\partial w_1^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} a_1^{[1]}$$

$$\frac{\partial J}{\partial b^{[2]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}}$$

$$\frac{dJ}{\partial z_1^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial z^{[2]}} w_1^{[2]} \varphi^{[1]'}(z_1)$$

$$\frac{\partial J}{\partial w_{11}^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial z_1^{[1]}} x_1$$

$$\frac{\partial J}{\partial b_1^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial z_1^{[1]}}$$

Wektoryzacja

$$\frac{\partial J}{\partial Z^{[2]}} = A^{[2]} - Y$$

$$\frac{\partial J}{\partial W^{[2]}} = \frac{1}{m} \frac{dJ}{\partial Z^{[2]}} A^{[1]T}$$

$$\frac{\partial J}{\partial b^{[2]}} = \frac{1}{m} np.sum(\frac{dJ}{\partial Z^{[2]}}, axis = 1)$$

$$\frac{dJ}{\partial Z^{[1]}} = W^{[2]T} \frac{dJ}{\partial Z^{[2]}} * \varphi^{[1]'}(z_1)$$

$$\frac{\partial J}{\partial w^{[1]}} = \frac{dJ}{\partial Z^{[1]}} X^T$$

$$\frac{\partial J}{\partial b^{[1]}} = \frac{1}{m} np.sum(\frac{dJ}{\partial Z^{[1]}}, axis = 1)$$

4 T > 4 A > 4 B > 4 B > B > 9 Q C

Algorytmy optymalizacji

Metoda gradientu prostego

- gradient descent w każdym kroku wyznaczamy wyjścia dla wszystkich przykładów ze zbioru uczącego
- stochastic gradient descent dla jednego przykładu ze zbioru uczącego
- batch gradient descent dla n przykładów ze zbioru uczącego

Problemy:

- oscylacje
- zanikające lub wybuchające gradienty

Modyfikacje:

- momentum [Qian, 1999]
- rmsprop [Hinton et al.,]
- Adam [Kingma and Ba, 2014]
- . . .

Inicjalizacja wag

Nie można ustawić wszystkich wartości początkowych na 0

MSI NN (IAIR PW) MLP Anna Sztyber 31/34

Inicjalizacja wag

Nie można ustawić wszystkich wartości początkowych na 0

- symetria
- aktywacje wszystkich neuronów na początku są takie same
- wszystkie gradienty są takie same
- wagi już zawsze będą takie same

Metoda postępowania:

- inicjalizacja w małymi wartościami losowymi
- ② inicjalizacja b zerami (w są różne, nie ma już problemu symetrii)

MSI NN (IAiR PW) MLP Anna Sztyber 31 / 34

Dobór parametrów i hiper-parametrów sieci

Parametry

- w, b
- dobierane za pomocą algorytmu uczenia

Hiper-parametry

- liczba warstw
- liczba neuronów w warstwach
- liczba iteracji algorytmu gradientowego
- funkcje aktywacji
- metoda regularyzacji (o tym później)
- i wiele innych
- dobieramy z wykorzystaniem wyników na zbiorze walidacyjnym

Uwagi praktyczne

- sieci nie mają właściwości ekstrapolacyjnych
- dane uczące powinny być reprezentatywne dla całego zakresu zmienności wejść
- do budowy sieci o wielu parametrach potrzebujemy dużo danych (wyjątek: powtórne wykorzystanie sieci przeznaczonej do rozwiązywania podobnego problemu, transfer learning)
- modelowane zjawiska (np proces przemysłowy) zmieniają się w czasie - model będzie tracił dokładność

33 / 34

Literatura I

Goodfellow, I., Bengio, Y., and Courville, A. (2016).

Deep Learning.
MIT Press

http://www.deeplearningbook.org.

Gulli, A.

Deep learning 101 - demystifying deep learning and machine learning with tensorflow, keras, tflearn - antonio gulli. https://docs.google.com/presentation/d/1xd65LC8BV4jazwQEg672J-v2E5mFWpGnuObcb6tFKyQ/edit#slide=id.p.

Hinton, G., Srivastava, N., and Swersky, K.

Overview of mini-batch gradient descent.

Neural Networks for Machine Learning.

http://www.cs.toronto.edu/~tijmen/csc321/slides/lecture_slides_lec6.pdf.

Kingma, D. P. and Ba, J. (2014).

Adam: A method for stochastic optimization. *CoRR*, abs/1412.6980.

Qian, N. (1999).

On the momentum term in gradient descent learning algorithms.

Neural Networks, 12(1):145 - 151.

34 / 34